

Dagpengeundersøgelse 2020 - Delrapport 2: Medlemmernes syn på dagpengenes økonomiske dækning og deres årsager til at være medlem af en a-kasse

Danske A-kasser har sammen med 12 a-kasser gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt et bredt udsnit af a-kassernes medlemmer. De 12 a-kasser har samlet set over halvdelen af alle a-kassemedlemmer i Danmark, og dækker over alle de overordnede uddannelsesretninger. Dvs. at respondenterne tæller både ufaglærte, faglærte og personer med korte, mellemlange og lange videregående uddannelser.

Undersøgelsens Delrapport 1 fokuserer på de økonomiske afsavn, som ledige oplever. I nærværende Delrapport 2 ses der nærmere på a-kassemedlemmernes syn på dagpengesatsen, samt på hvilke grunde de har for at være medlem af en a-kasse. Delrapport 3 omhandler de lediges personlige følger af at være ledige.

I rapporten, der tager udgangspunkt i **over 20.000 besvarede spørgeskemaer**, kan du bl.a. læse følgende:

- **85 pct.** af de adspurgte personer over 30 år svarer, at dagpengesatsen er *for lav*.
- Underopdelt svarer **34,5 pct.** at dagpengesatsen er "**alt** for lav", **29,3 pct.** at den er "**noget** for lav", mens **20,6 pct.** synes satsen er "**lidt** for lav". Kun **14,1 pct.** synes dagpengesatsen er "**passende**". De resterende **1,0 pct.** synes, den er "**lidt** for høj", "**noget** for høj" eller "**alt** for høj".
- Over de senere år er det økonomisk gradvist blevet mindre og mindre attraktivt af forsikre sig mod ledighed på grund af politiske tiltag der udhuler værdien af dagpengene. En udhuling der fortsætter i de kommende år. Hele **86 pct.** af respondenterne i undersøgelsen mener, at denne udhuling skal stoppes.
- Afhængig af alder svarer mellem **89 og 92 pct.**, at de "**i høj grad**" er medlem af en a-kasse for at sikre sig økonomisk støtte, hvis de bliver ledige. Medregnes dem, der svarer "**i nogen grad**", udgør andelen mellem **97 og 98 pct.**
- Mellem **30 pct.** (30-39 år) og **44 pct.** (60 år+) svarer, at de "**i høj grad**" er medlem af en a-kasse for at få hjælp/støtte til at finde nyt arbejde, hvis de bliver ledige. Medregnes dem, der svarer "**i nogen grad**", udgør andelen mellem **58 og 72 pct.**
- Efterlønnen er i høj grad et vigtigt parameter for de ældste respondenter, mens det stort set er uden betydning for de yngre aldersgrupper. For dem på 60 år og opefter er **38 pct.** "**i høj grad**" medlem af en a-kasse pga. efterlønsordningen. For de aldersgrupper, der er under 50

år, udgør denne andel kun mellem **5 og 8 pct.** I takt med at de ældre aldersgrupper i de kommende år går på pension, udfases efterlønsordningen som en væsentlig begrundelse for at være medlem af en a-kasse.

- At være medlem for at bidrage til et ordentligt dagpengesystem har større betydning, jo ældre respondenterne i undersøgelsen er. **33 pct.** af respondenterne under 30 år svarer, at de er medlemmer af a-kassen for at yde deres bidrag til dagpengesystemet. Denne andel stiger med alderen og udgør **55 pct.** for dem på 60 år og opefter.

Kort om undersøgelsen

De 12 a-kasser, der deltager i undersøgelsen, har indhentet besvarelser fra medlemmer, der har været ledige i 2020 samt medlemmer der ikke har været ledige i 2020.

Gruppen af respondenter i denne delrapport udgør i alt mellem **19.207 og 20.469** personer afhængigt af spørgsmålene.

De 12 a-kasser, der har indhentet svar fra deres medlemmer, er FOA A-kasse, Faglig Fælles A-kasse (3F), Metals A-kasse, HK A-kasse, NNFs A-kasse, Teknikernes A-kasse (TAK), FTFA, Magistrenes A-kasse (MA), Det Faglige Hus A-kasse (DFH), Lærernes A-kasse (LAKA), Akademikernes A-kasse (Aka) og Arbejdsløshedskassen for Journalistik, Kommunikation & Sprog (AJKS).

I Bilag A fremgår det, hvor mange svar de enkelte a-kasser har indhentet. Bilaget indeholder også en beskrivelse af metoden bag undersøgelsen.

Undersøgelsen er delt op i to afsnit. Afsnit 1 handler om medlemmernes syn på dagpengesatsen, mens Afsnit 2 handler om medlemmernes begrundelse for at være medlem af en a-kasse.

Afsnit 1: Medlemmernes syn på dagpengesatsen

85 pct. af de a-kasseforsikrede over 30 år mener, at dagpengesatsen er for lav

Den højeste dagpengesats udgjorde i 2020 19.083 kr. Og i undersøgelsen er medlemmerne fra de 12 a-kasser blevet spurgt om deres syn på netop den højeste dagpengesats.

I Figur 1 ses svarene fra respondenter på 30 år og opefter¹. Af figuren fremgår det, at knap 85 pct. - af de 19.207 personer, der har svaret på undersøgelsen - svarer, at dagpengesatsen er *for lav*.

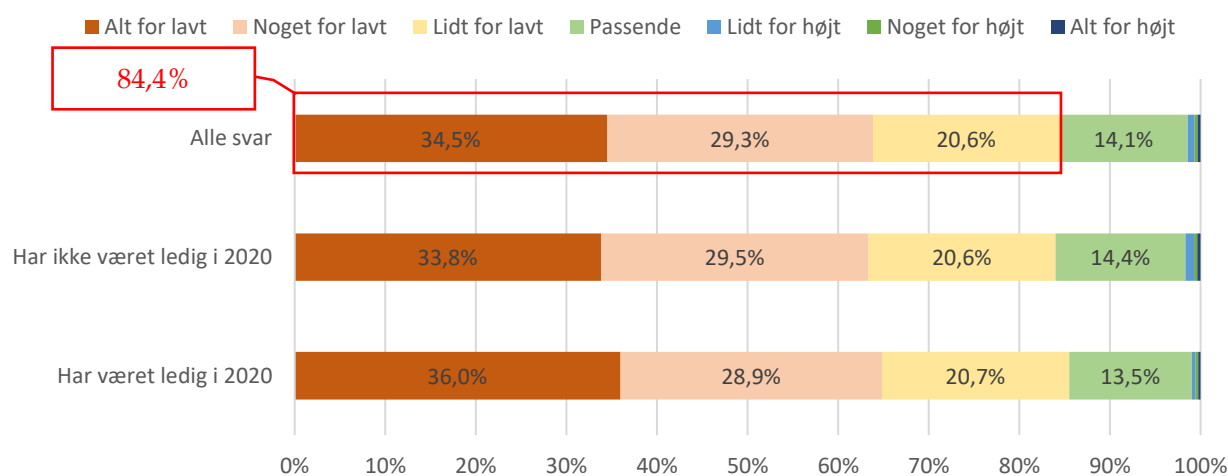
Underopdelt svarer 34,5 pct. at den er "alt for lav", 29,3 pct. at den er "noget for lav", mens 20,6 pct. synes satsen er "lidt for lav".

Kun 14,1 pct. synes den er "passende". De resterende 1,0 pct. synes, den er "lidt for høj", "noget for høj" eller "alt for høj".

Af Figur 1 fremgår det også, at svarfordelingen er stort set ens, når respondenterne deles op på, om de har været ledige eller ej i 2020. Og den lille forskel der er, kan meget vel skyldes, at respondenterne i de to grupper demografisk ikke er helt ens. Se. evt. metodeafsnit for uddybning.

Figur 1: Dagpengenes højeste beløb før skat er 19.083 kr. om måneden.

Synes du, det beløb er:
(respondenter på 30 år og op)

Note 1: Antal respondenter: 19.207 fordelt på 6.148, der har været ledige i 2020 og 13.059, der ikke har været ledige i 2020.

Note 2: Der er besvarelser fra 12 a-kasser.

¹ Grunden til at respondenter under 30 år ikke er med i denne opgørelse er, at det ikke er muligt at sortere de medlemmer fra, der er gået direkte fra SU til dagpenge og som derfor ikke oplever et umiddelbart indkomsttab, hvis de kommer på dagpenge. Ved at se på respondenter over 30 år imødekommes denne udfordring delvist. Vel vidende at der stadig kan være personer, der færdiggør deres studie efter de er fyldt 30 år.

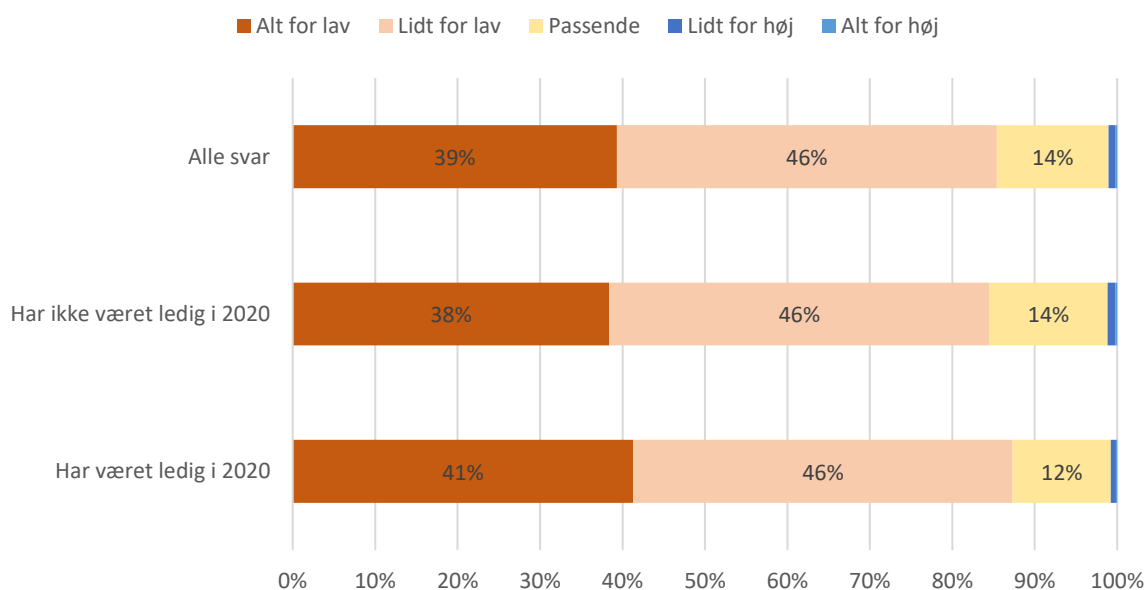
Kun 14 pct. af de a-kasseforsikrede over 30 år mener, at den økonomiske tryghed i dagpengesystemet er passende

I det forrige afsnit spurgte vi til respondenternes syn på den helt konkrete højeste dagpengesats. Men dagpenge handler om mere end selve dagpengesatsen. Det har naturligvis også betydning, hvor længe man kan få dagpenge, hvor nemt eller svært det er at optjene ret til dagpenge etc. Og derfor er respondenterne blevet spurgt om deres syn på den økonomiske tryghed i dagpengesystemet – alt taget i betragtning.

Figur 2 viser svarfordelingen på respondenternes syn på den økonomiske tryghed i dagpengesystemet, alt taget i betragtning.

85 pct. finder den økonomiske tryghed, som dagpengesystemet giver, "alt for lav" (39 pct.) eller "lidt for lav" (46 pct.). Kun 14 pct. finder den "passende". Under 1 pct. finder den "lidt for høj" eller "alt for høj".

Figur 2: Synes du – alt taget i betragtning – at den økonomiske tryghed, som dagpengesystemet giver ledige, er:
(respondenter på 30 år og op)

Note 1: Antal respondenter: 18.392 fordelt på 5.877, der har været ledige i 2020 og 12.515, der ikke har været ledige i 2020.

Note 2: Der er besvarelser fra 12 a-kasser.

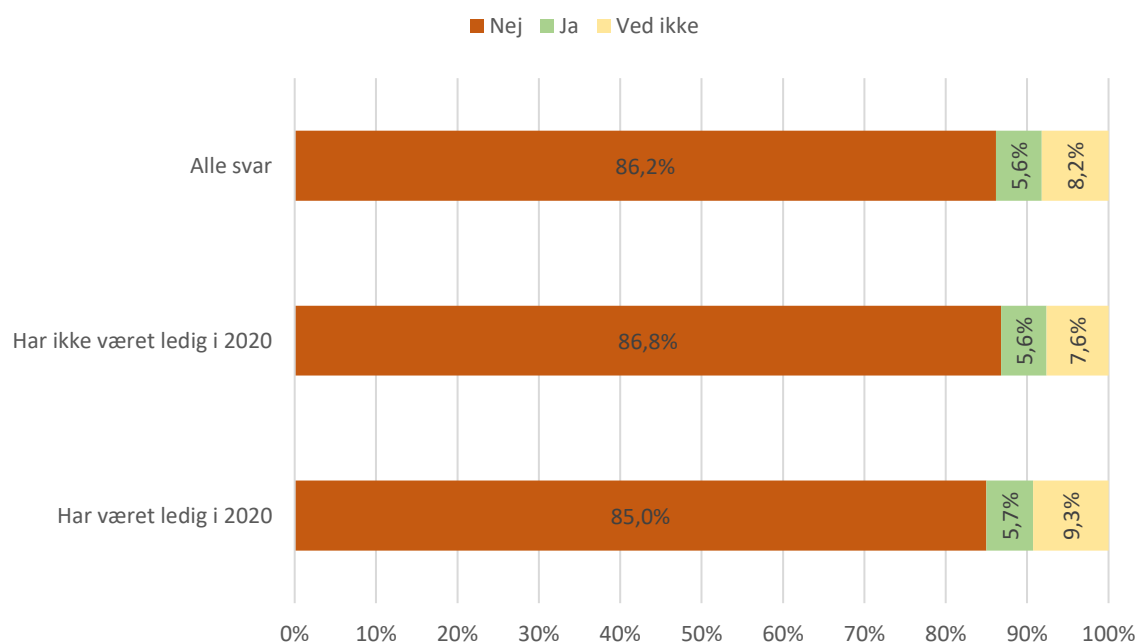
A-kasseforsikrede vil have stoppet udhulingen af dagpengene

Over de senere år er det økonomisk gradvist blevet mindre og mindre attraktivt af forsikre sig mod ledighed i en a-kasse. Dagpengenes kompensationsgrad er blevet kraftigt udhulet. Lavere satsregulering i forhold til lønudviklingen og øgede beskæftigelsesfradrag svarer samlet til, at det en ledig før fik i dagpenge på 10 måneder nu skal strække til 12 måneder².

Det er også blevet dyrere af være forsikret, fordi skattereformer har reduceret værdien af skattefradraget fra gennemsnitligt 33,6 pct. til 25,6 pct. Det svarer til en forhøjelse af såvel a-kassekontingent som fagforeningskontingent på 12 pct.

I undersøgelsen er respondenterne blevet spurgt, om de synes, at disse forringelser skal fortsætte. Svarene fremgår af Figur 2. Og her ses det, at hele 86 pct. af de adspurgte mener, at den fortsatte udhuling skal stoppes. Knap 6 pct. mener, at den skal fortsætte, mens ca. 8 pct. ikke ved, hvad de skal svare. Opdelt på om respondenterne har været ledige i 2020 eller ej, er der ikke den store forskel i svarene, hvilket også fremgår af figuren.

Figur 3: Dagpengenes dækning af den løn, man mister, når man bliver ledig, er blevet kraftigt forringet gennem tiden. Hvad man som ledig før fik i dagpenge i løbet af 10 måneder, skal nu række til 12 måneder.
Synes du denne forringelse bør fortsætte?

Note 1: Antal respondenter: 20.441 fordelt på 7.262, der har været ledige i 2020 og 13.179, der ikke har været ledige i 2020.

Note 2: Der er besvarelser fra 12 a-kasser.

Afsnit 2: Medlemmers begrundelse for at være i en a-kasse

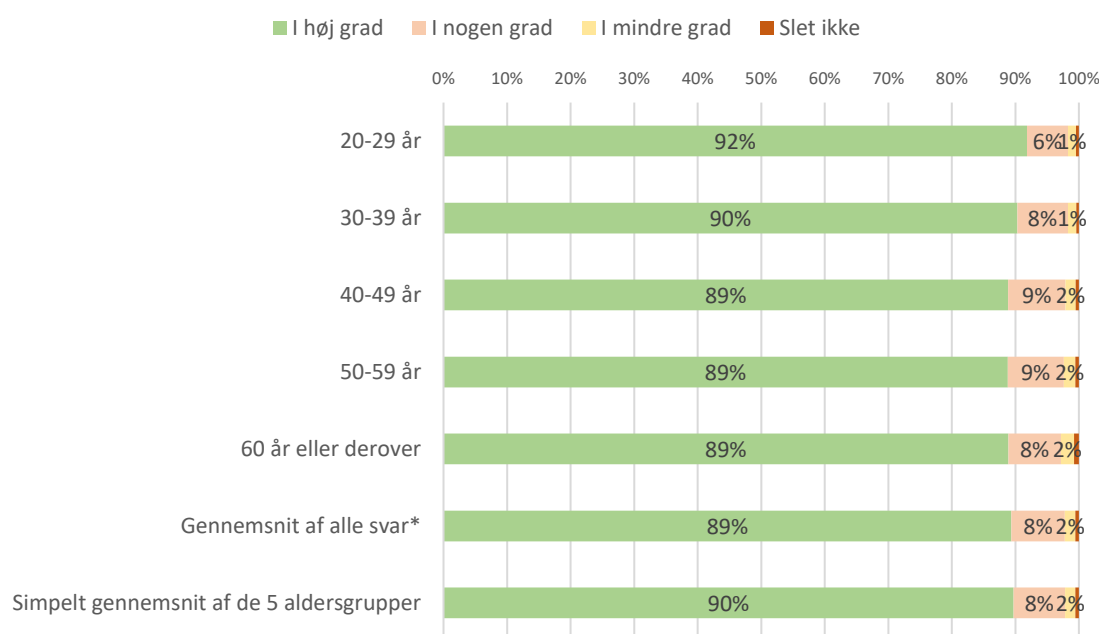
Årsager til medlemskab

Der kan være flere årsager til at være medlem af en a-kasse. Den primære er formodentligt for de fleste, at de ønsker at forsikre sig mod indkomsttab ved ledighed. Men andre medvirkende årsager kan været ønsket om at være med i efterlønsordningen, at kunne modtage vejledning og samtaler i a-kassen, hvis man bliver ledig, eller et ønske om at være med i en solidarisk ordning, hvor også andre kan drage nytte af dagpengesystemet. Og det er disse årsager til medlemskab, som afsnit 2 omhandler.

Økonomiske støtte ved ledighed

Figur 4 viser svarfordelingen på alder på spørgsmålet om hvorvidt respondenterne er medlemmer for at sikre sig økonomisk støtte, hvis de bliver ledige. Og nok ikke overraskende er dette en altdominerende årsag for alle aldersgrupper. Afhængig af alder svarer mellem 89 og 92 pct., at de "i høj grad" er medlem af en a-kasse for at sikre sig økonomisk støtte, hvis de bliver ledige. Medregnes dem, der svarer "i nogen grad", udgør andelen mellem 97 og 98 pct.

Figur 4: Jeg er medlem for at sikre mig økonomisk støtte, hvis jeg bliver ledig!

Note 1: Antal respondenter: 20.467 personer.

Note 2: Der er besvarelser fra 12 a-kasser.

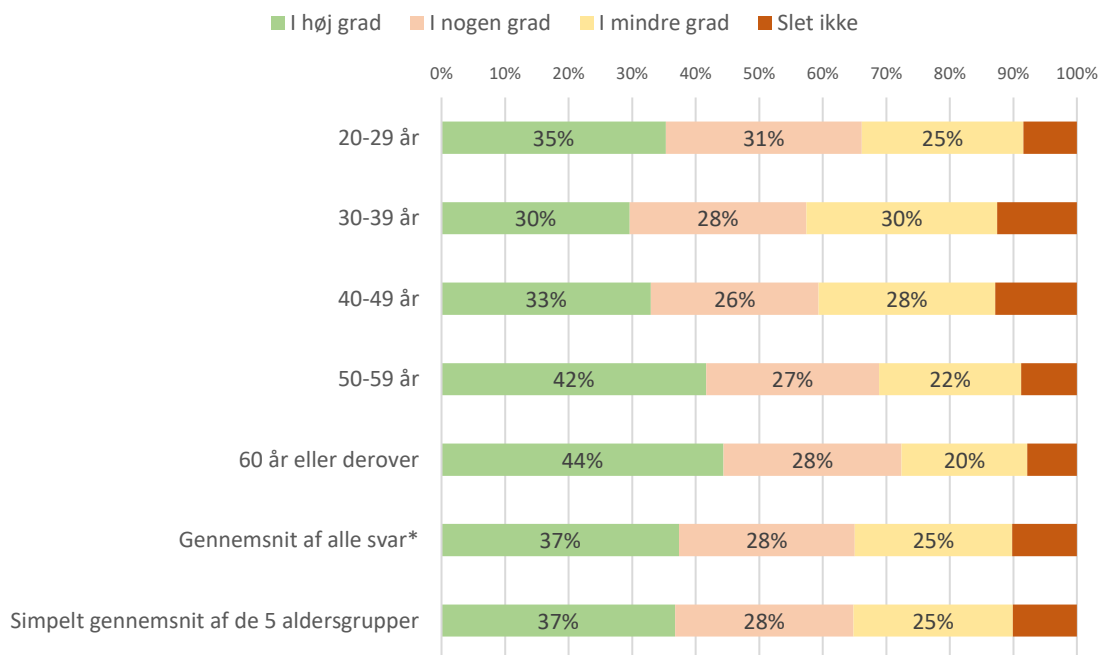
Note 3: *Se evt. metode for svarfordelinger på aldersgrupper.

Hjælp og støtte til at finde et nyt job

Figur 5 viser svarfordelingen på alder på spørgsmålet om respondenterne er medlemmer for at få hjælp/støtte til at finde et nyt arbejde, hvis de bliver ledige.

Mellem 30 pct. (30-39 år) og 44 pct. (60 år+) svarer, at de "i høj grad" er medlem af en a-kasse for at få hjælp/støtte til at finde nyt arbejde, hvis de bliver ledige. Medregnes dem, der svarer "i nogen grad", udgør andelen mellem 58 og 72 pct.

Figur 5: Jeg er medlem for at få hjælp/støtte til af finde et nyt arbejde, hvis jeg bliver ledig!

Note 1: Antal respondenter: 20.467 personer.

Note 2: Der er besvarelser fra 12 a-kasser.

Note 3: *Se evt. metode for svarfordelinger på aldersgrupper.

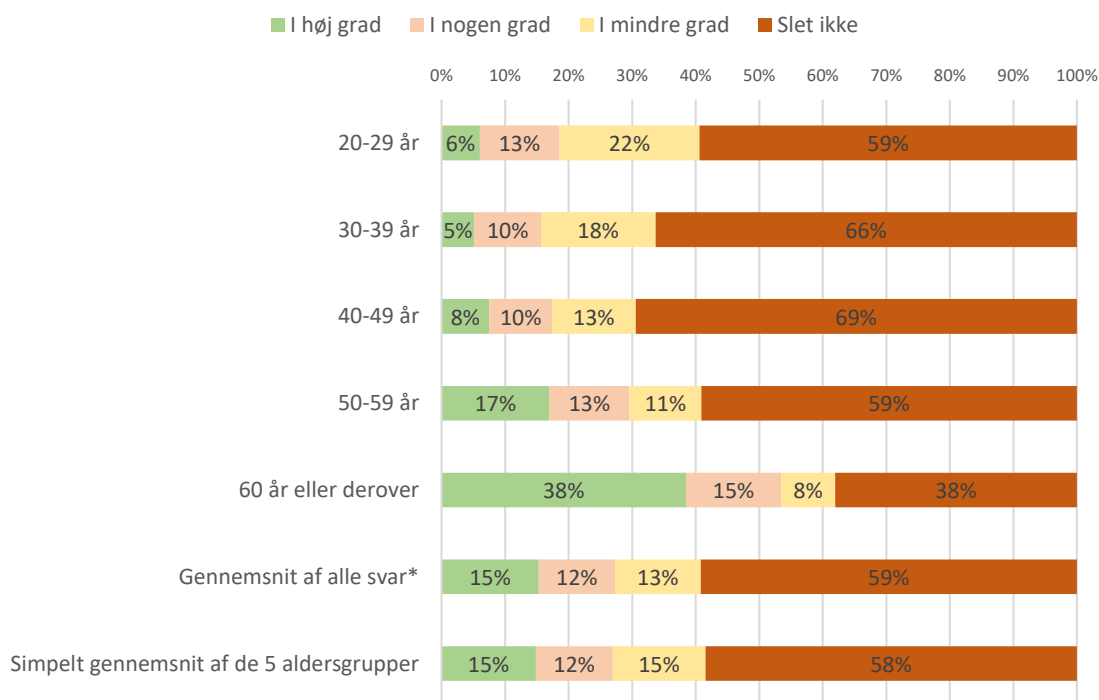
Efterlønsordningen

I Figur 6 ses, i hvilken grad respondenterne er medlem af en a-kasse pga. efterlønsordningen.

Af figuren fremgår det, at alder er en afgørende faktor mht. dette spørgsmål. For dem på 60 år og opefter er 38 pct. "i høj grad" medlem af en a-kasse pga. efterlønsordningen. For de aldersgrupper, der er under 50 år, udgør denne andel kun mellem fem og otte pct.

I takt med at de ældre aldersgrupper i de kommende år går på pension, udfases efterlønsordningen altså som en begrundelse for at være medlem af en a-kasse.

Figur 6: Jeg er medlem på grund af efterlønsordningen!

Note 1: Antal respondenter: 20.467 personer.

Note 2: Der er besvarelser fra 12 a-kasser.

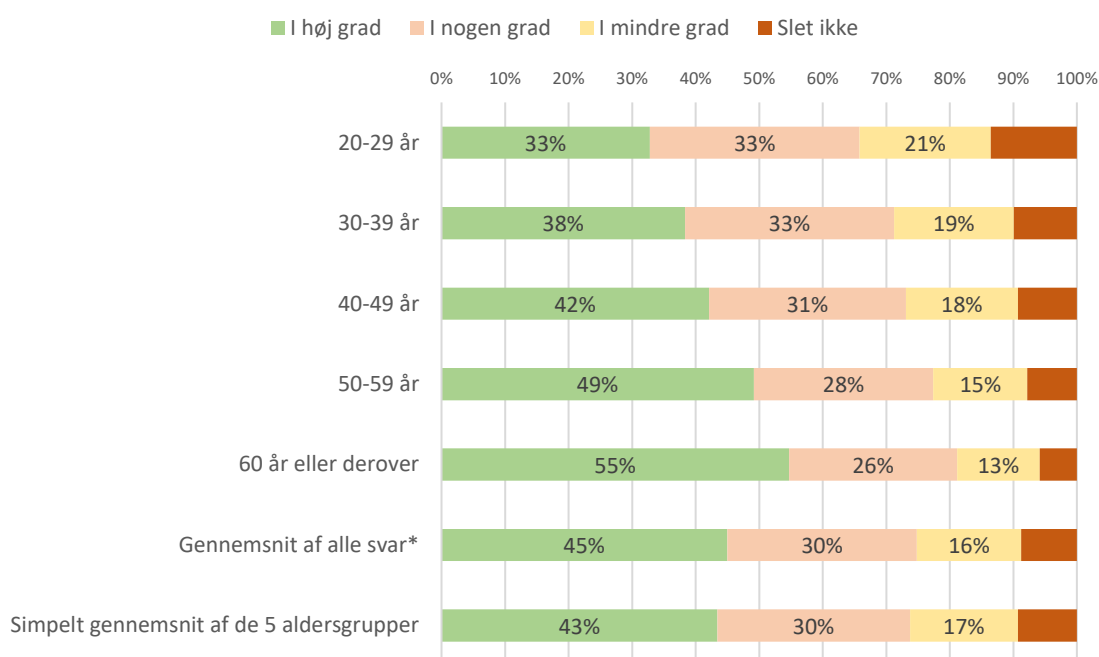
Note 3: *Se evt. metode for svarfordelinger på aldersgrupper.

Medlemskab som bidrag til et ordentligt dagpengesystem

Af Figur 7 fremgår det, i hvilken grad respondenterne er medlem af en a-kasse for at "yde mit bidrag til et ordentligt dagpengesystem".

Af figuren ses det, at alder har stor betydning for respondenternes svar. Kun 33 pct af respondenterne under 30 år svarer "i høj grad", mens denne andel udgør hele 55 pct. for personer på 60 år og derover. Jo højere alder, jo større betydning.

Figur 7: Jeg er medlem for at yde mit bidrag til et ordentligt dagpengesystem!

Note 1: Antal respondenter: 20.467 personer.

Note 2: Der er besvarelser fra 12 a-kasser.

Note 3: *Se evt. metode for svarfordelinger på aldersgrupper.

Bilag A: Metode og a-kasser, der har deltaget i undersøgelsen

12 a-kasser ud af de 23 a-kasser (I 2021 er der 22) har deltaget i undersøgelsen i 2020. Resultaterne fra undersøgelsen er således ikke fuldt repræsentative for alle a-kasser og samtlige faggrupper. Men de deltagende a-kasser dækker alle de overordnede uddannelsesretninger. Dvs., at respondenterne tæller både ufaglærte, faglærte og personer med korte, mellemlange og lange videregående uddannelser.

De 12 a-kasser har tilsammen 60 pct. af de ca. 2 mio. a-kassemedlemmer, der er i Danmark. Medlemstallene for de deltagende a-kasser fremgår af Tabel A.1.

Tabel A.1: Antal betalende dagpengeforsikrede i de a-kasser, der deltager i undersøgelsen

September 2020	Antal
FOA A-kasse	134.347
Faglig Fælles A-kasse (3F)	216.417
Metals A-kasse	64.094
HK A-kasse	174.870
NNFs A-kasse	15.786
Teknikernes A-kasse	22.050
FTFa	131.779
Akademikernes A-kasse	225.459
Magistrenes A-kasse	66.508
Det Faglige Hus A-kasse	137.409
Lærernes A-kasse	68.746
AJKS	22.989
I alt (medlemmer fra a-kasser, der er med i undersøgelsen)	1.280.454
<i>Antal medlemmer i a-kasser uden for undersøgelsen</i>	<i>810.568</i>
<i>I alt (medlemmer i alle a-kasser i Danmark)</i>	<i>2.091.022</i>

Spørgeskemaundersøgelsen er udsendt elektronisk af de enkelte a-kasser. Undersøgelsen er anonym, og det er således ikke muligt at se, hvem der har svaret. Fordelen ved denne fremgangsmåde er, at respondenterne både får - og føler de får - fuld anonymitet. Ulempen er, at der ikke kan sendes opfølgende "rykkere" til de personer, der ikke har svaret.

A-kasserne har sendt spørgeskemaer ud ultimo oktober og primo november 2020. I Tabel A.2 ses det, hvor mange spørgeskemaer, der er sendt ud, og hvor mange svar, der er kommet retur.

Tabel A.2: Antal udsendte spørgeskemaer og antal svar fra både ledige og ikke ledige medlemmer

	Antal svar indhentet i alt	Antal udsendte spørgeskemaer	Svar pct.
FOA A-kasse	1.637	13.600	12%
Faglig Fælles A-kasse (3F)	1.515	10.000	15%
Metals A-kasse	1.245	7.375	17%
HK A-kasse	354	1.000	35%
NNFs A-kasse	2.808	14.554	19%
Teknikernes A-kasse	2.480	19.018	13%
FTFa	665	7.748	9%
Akademikernes A-kasse	1.305	8.100	16%
Magistrenes A-kasse	3.879	47.365	8%
Det Faglige Hus A-kasse	4.622	43.883	11%
Lærernes A-kasse	518	3.300	16%
I alt	21.028	175.943	12%

Hertil kommer 221 respondenter fra AJKS, der har sendt et link til undersøgelsen ud med et nyhedsbrev.

I Tabel A.3 ses uddannelsessammensætningen blandt respondenterne i undersøgelsen, samt uddannelsesbaggrund for alle ledige i befolkningen og befolkningen som helhed. De to sidstnævnte datasæt, der hentes fra Danmarks Statistik, er fra 2019, da der på nuværende tidspunkt ikke er tal for 2020.

Som det fremgår af tabellen, ligner respondenternes (både ledige og ikke ledige) uddannelsesmønster *nogenlunde* det uddannelsesmønster, der var blandt hele befolkningen i 2019. Der er dog lidt færre ledige og ikke ledige ufaglærte blandt respondenterne end tilsvarende tal for hele befolkningen. Og andelen med en kort og lang videregående uddannelse er højere blandt respondenterne, end tilsvarende tal for hele befolkningen i 2019.

Tabel A.3: Uddannelsesbaggrund for respondenter og for befolkningen

	Respondenter i undersøgelsen	Folkeskolen (eller tilsvarende)	Gymnasial uddannelse	Erhvervsfaglig uddannelse	Kort videregående uddannelse (under 3 år)	Mellemlang videregående uddannelse (3-4 år)	Lang videregående uddannelse (over 4 år)	I alt
Antal	Ledig i 2020	986	287	2.245	899	1.406	1.838	7.661
	Ikke ledig i 2020	1.507	502	4.070	2.332	1.531	3.902	13.844
	I alt 2020	2.493	789	6.315	3.231	2.937	5.740	21.505
Andel	Ledig i 2020	13%	4%	29%	12%	18%	24%	100%
	Ikke ledig i 2020	11%	4%	29%	17%	11%	28%	100%
	I alt 2020	12%	4%	29%	15%	14%	27%	100%
	Registerdata fra Danmarks Statistik	Folkeskole	Gymnasial uddannelse	Erhvervsfaglig uddannelse	Kort videregående uddannelse (under 3 år)	Mellemlang videregående uddannelse (3-4 år)	Lang videregående uddannelse + Bachelor + Ph.d.	i alt
Antal	Alle fuldtidsledige i 2019	23.159	6.607	28.991	6.004	16.954	20.797	102.511
	Hele befolkningen i 2019 (20-64 år)	614.332	392.826	1.044.627	192.800	557.016	528.192	3.329.793
Andel	Alle fuldtidsledige i 2019	23%	6%	28%	6%	17%	20%	100%
	Hele befolkningen i 2019 (20-64 år)	18%	12%	31%	6%	17%	16%	100%

I Tabel A.4 fremgår aldersfordelingen blandt de forsikringsaktive, alle ledige dagpengemodtagere og blandt respondenterne. Som det fremgår, er der flere ældre og færre yngre i respondentgruppen end blandt de forsikringsaktive og blandt alle ledige dagpengemodtagere i befolkningen.

Ved gennemgangen af tallene viste det sig, at netop alder betyder noget for svarene vedrørende begrundelser for at være medlem af en a-kasse. Derfor bliver disse tal også præsenteret aldersopdelt (Figur 4-7).

Tabel A.4: Alderssammensætning blandt a-kassemedlemmer, ledige og respondenter

		Forsikringsaktive* september 2020	Fuldtidsledige dagpenge-modtagere i 3. kv. 2020	Respondenter i alt	Ledige respondenter	Ikke ledige respondenter
Antal	Alder i alt	2.158.981	112.645	21.505	7.661	13.844
	16-29 år	295.328	33.601	2.169	1.470	699
	30-39 år	503.923	28.956	3.847	1.466	2.381
	40-49 år	556.374	19.583	4.882	1.300	3.582
	50-59 år	582.407	20.379	6.958	2.123	4.835
	60 år og derover	220.949	10.126	3.649	1.302	2.347
Andel	Alder i alt	100%	100%	100%	100%	100%
	16-29 år	14%	30%	10%	19%	5%
	30-39 år	23%	26%	18%	19%	17%
	40-49 år	26%	17%	23%	17%	26%
	50-59 år	27%	18%	32%	28%	35%
	60 år og derover	10%	9%	17%	17%	17%

*Omkring 130.000 under 30 år er kontingentfritagede. De er manuelt trukket fra i tallene fra DST.